A szabadidő struktúra és az iskolai eredményesség kapcsolata 6. és 7. osztályos tanulók viszonyában.

Tóth Dávid Zoltán, Dancs Henriette, Gősi Zsuzsanna

[1]Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pedagógiai és Pszichológiai Kar Sporttudományi Intézet – Szombathely [2]Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógia és Pszichológia Kar Egészségfejlesztési és Sporttudományi Intézet – Budapest

A karantén hatásai az internet felhasználásban.

A március 9-től bevezetett távoktatás nagy változást okozott a tanárok, oktatók, diákok, hallgatók életében. A kialakult helyzetre reagálva kérdeztünk ki 16, U14-es korosztályban kosárlabdázó diákot. A fiatalok online térben töltött ideje folyamatosan nő, a megnövekedett otthon töltött idő miatt. Kutatásunkban azt vizsgáltuk, hogy a megnövekedett „szabadidőt", mire használják és ez milyen hatással van a tanulmányi eredményükre.

A XX. század végén, XXI. század elején végbemenő technológiai fejlődés sok változást idézett elő a serdülőkorú gyerekek szocializálódásában (Prievara, 2016; Simay & Gáti, 2015; Zsolnai 2017). A trendeknek köszönhetően született meg egy új fogalom, a médiaszocializáció, ami két fő kérdésre keresi a választ. Az első, hogy a fiatalok mennyire használják a médiát, mint szocializációs közeget, mennyi értéket kapnak, illetve hogyan szocializálódnak az internet, média használatához (Elias & Lemish 2008; Livingstone 2005). Napjainkban az okostelefonok fejlődésének és elterjedésének köszönhetően a 12-17 éves gyermekek 75%-a rendelkezik táblagéppel, vagy (okos)telefonnal (Lenhart et al, 2010). László és Danó (2015) felmérésében a 11. évfolyamos magyar gimnazisták (N= 1426) mindössze 0,3 százalékának nem volt saját telefonja. Hasonló hazai eredményeket osztott meg Kósa (2015) a tanulmányában, ahol a médiaszocializációról, annak megjelenéséről írt. A háztartások 4%-ában nincs számítógép, ami 2005-ben még 15% volt. A 2015-ös felmérésben internethozzáféréssel a fiatalok 95%-a rendelkezett, ez 97%-ban szélessávú kapcsolat, és 80% esetében több eszközzel is lehetett rákapcsolódni (Kósa, 2015). Joggal jelenthetjük ki, hogy a megnövekedett mobiltelefon használat globális jelenség. A telefonok használata is megváltozott, ebben a korosztályban többet használják ezeket az eszközöket internetezésre, olvasásra, mint telefonálásra, mert más kommunikációs csatornák jöttek létre (Ságvári 2016; Zsolnai 2017). Napjainkban azért beszélhetünk a média szocializációs hatásairól, mert a fentebb leírtak alátámasztják, hogy a mai fiatalok az információt nem saját tapasztaltból, hanem közvetve, a média segítségével szerzik meg. Gyakran Ők olvassák, látják, de nem Ők élik át azt az érzést, nem Ők tapasztalják meg.

Saját tapasztalat	Mások következtetései
• Érzékelés (látás, hallás, stb) • audiovizuális médiumok • televízió, számítógép, táblagép • filmek, videók	• Beszámolók (elmondás, leírás, „lefestés") • írott, nyomtatott információk • könyvek, képregények • újság
Mintha átélnénk	*Közvetett tapasztalás*

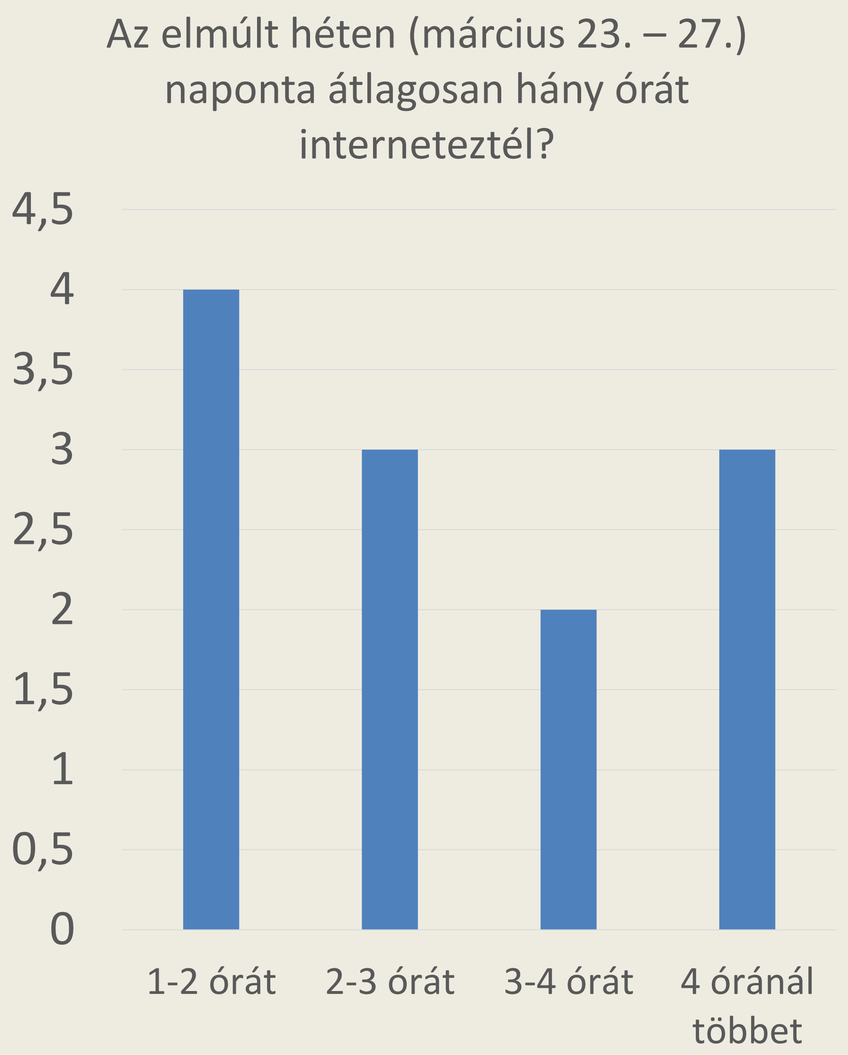

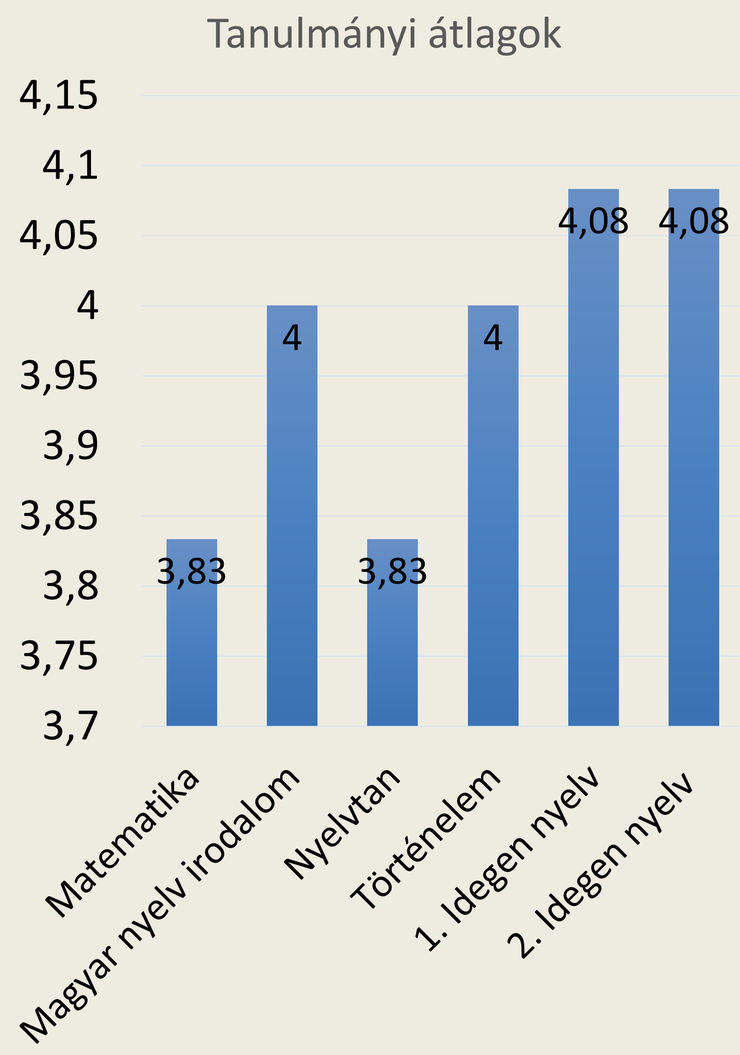

Napjaink egyik legégetőbb kérdése a felgyorsult világ és a megnövekedett internet használat hatásai a felnövő nemzedékre (Giannoulakis & Drayer, 2009; Prievara, 2016; Simay & Gáti, 2015; Zsolnai, 2017). A felnövekvő generációnál számos változás figyelhető meg, kulturális szokásaik, értékeik, attitűdjeik merőben különböznek korábbi kortársaikhoz képest (Kovács, 2011). Kutatásom szempontjából a leglényegesebb változás a médiaszocializáció, aminek a következménye a mozgásszegény életmód (Kósa & Berta, 2015). Külön hangsúlyt fektetek az utánpótláskorú sportolók internetezési szokásainak vizsgálatára, azon belül a szociális kompetenciájukra tett hatásukra. A tendencia azt mutatja, hogy egyre több időt töltenek az online térben és ezzel egyidejűleg a közösségi média platformjait is bátrabban használják, aminek segítségével választják XXI. századi példaképeiket (Giannoulakis & Drayer, 2009; Prievara, 2016). Egy kattintás után azt érezheti az utánpótláskorú sportoló, hogy találkozott, megismerte sportoló példaképét, emiatt pedig nagy nyomás van a játékosokon, hivatásos sportklubokon (Tóth & Dancs, Gősi, 2019a; Tóth & Dancs, Gősi, 2019b).

- Időérzékelés megszűnése
- Beszélgetés előretervezhetősége
- Fizikai szeparizáció
- Tér szerepének megváltozása
- Emoji nyelv kialakulása

A munka első fázisában médiaszocalizáció témakörökben végeztünk dokumentumelemzést. A kutatás populációját - n=16 – a Szombathelyi Sportiskola U14-es fiú kosárlabda csapatának játékosai adták. A vizsgálat során a résztvevőknek egy, 16 kérdésből álló kérdőívet kellett kitölteniük, ahol rákérdeztünk a napi internetezési szokásaikra és tanulmányi sikerességükre. Az internethasználat hatásait – a kommunikációra, személyes kapcsolatokra, nyelvhasználatra - az utóbbi 20 évben kezdték el vizsgálni. Nagy generációs szakadék figyelhető meg mai 12-17 éves fiatalok és szüleik, nagyszüleik közt, ami surlódáshoz vezethet, és új szocializációs közegért kiállt (Zsolnai, 2017). Szerepváltozásokat is megfigyelhetünk, hisz gyakran ezek a fiatalok tanítják szüleieket, így szereptévesztés mehet végbe a fiatalabb korosztálynál. Ujhelyi (2015) több jellemzőjét is összegyűjtötte az internetnek, mint szociális közegnek. Az online térben történő kommunikáció során az idő érzékelése és jellegzetességei megváltoznak, korábban nem tapasztalt rugalmasság jött létre. Ennek a kommunikációnak egy másik sajátja, hogy minden beszélgetés, hozzászólás vagy akár kattintás is nyomon követhető, visszakereshető, összegyűjthető. Jellemző még a fizikai szeparáció, ami azt eredményezi, hogy a legpezsgőbb, vagy legintimebb online kommunikáció közben is a felhasználók jórészt egyedül ülnek egy gép előtt, távol beszélgetőpartnereiktől. A tér szerepe jelentősen megváltozott, a fizikai és földrajzi távolság nem okoz problémát, ennek hatására a szociális tér kitágult (Ujhelyi 2015).

Eredmények:

A megkérdezettek 40%-a 1-2 órát internetezik naponta, ám a minta 30%-a akár 4 óránál többet is eltölt online térben. Az egyik oka az lehet, hogy minden válaszadónak van saját mobiltelefonja, sőt 40%-nak saját tábla gépe is. A megkérdezettek az egyesületiedzések elmaradása ellenére is odafigyelnek a rendszeres mozgásra, naponta 2-3 órát jelölt a válaszadók 90%-a.

Következtetések:

A távoktatás nem sok változást eredményezett a fiatalok szabadidő struktúrájában, de mindenesetre jól látható, hogy még több időt töltenek az online térben, mint eddig. A megváltozott körülmények miatt a további időszakban többször is meg fogjuk ismételni a felmérést

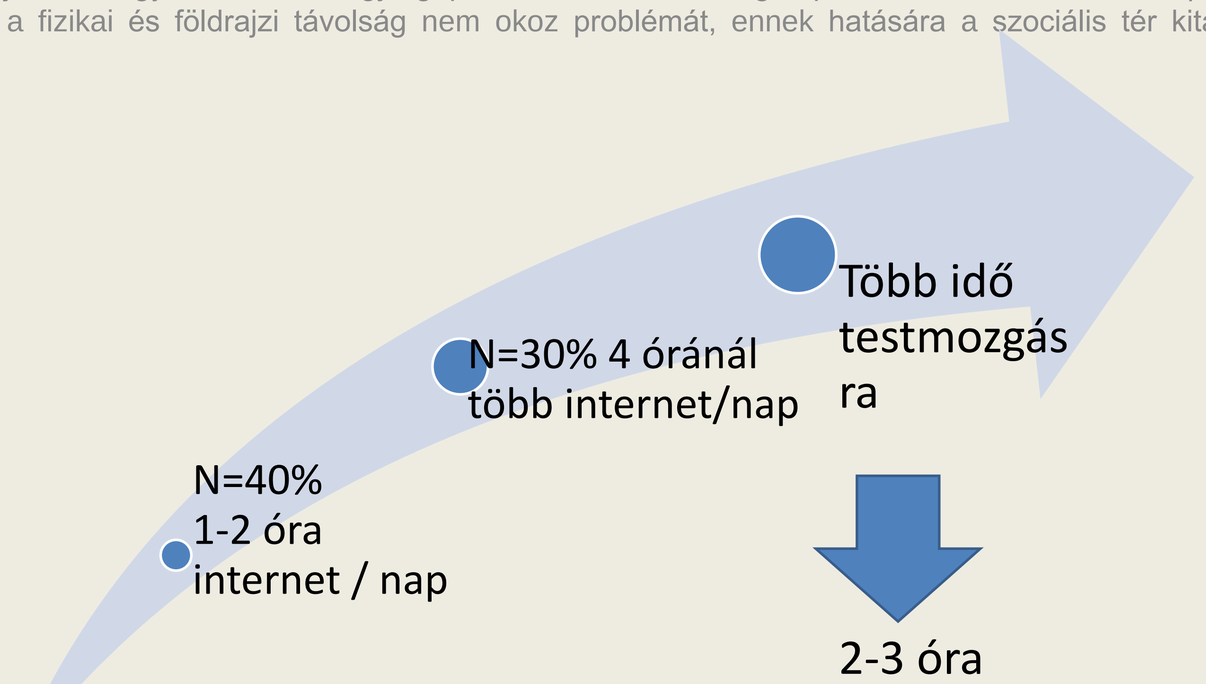

Forrás:

- Babiak, K. & Trendafilova, S (2011). CSR and Environmental Responsibility: Motives and Pressures to Adopt Green Managment Practices. Corporate Social Responsibility and Environmental Managment. 18(1), 11-24.
- Babiak, K. & Wolfe, R. (2006). More than just a game? Corporate social responsibility and Super Bowl XL. Sport Marketing Quarterly, 15(6), 214-224.
- Csepeli, Gy. (2012). Az online és offline világok összehasonlítása. http://www.csepeli.hu/ prezentaciok/csepeli_evolution_2012.pdf (Letöltve: 2020. 03. 09.)
- Csepeli, Gy. (2016). A Z nemzedék lehetséges életpályái. Educatio. 4. 509-515.
- Filizöz, B. & Fisne, M. (2011). Corporate Social Responsibility: A Study of Striking Corporate Social Responsibility Practices in Sport Management. Procedia Social and Behavioural Sciences, 24. 1405–1417.
- Friedman, M. (1970). The Social Responsibility of Business is to Increase Its Profits. The New York Times Magazine, 1970. Szeptember 13.
- Gáspár, Cs., Kasik, L., (2015). A szociálisprobléma-megoldás, az empátia és a szorongás kapcsolata serdülők körében. Iskolakultúra, 25(10), 48-58.
- Kárpáti, A., Széles, T. & Kuttner, Á. (2012). Közösségi média az oktatásban –Facebook-esettanulmányok. Iskolakultúra 10. 11-42.
- Tóth, D, Dancs, H., Gősi, Zs. (2019)b: A társadalmi felelősségvállalásból származó értékek átadása az utánpótlás edzői feladatok között. 11th International Conference of J. Selye University Pedagogical Sections absztraktkötet 151-163.
- Zsolnai, A. (2002). Relationships between Children's Social Competence, Learning Motivation and School Achievment. Educational Psychology. 22(3), 317-330.
- Zsolnai, A. (2008). A szociális készségek fejlődése és fejlesztése gyermekkorban. Iskolakultúra Online 2. 119-140.
- Zsolnai, A. (2017). A média hatása a szociális viselkedésre és a társas kapcsolatok alakulására serdülő korban. Educatio, 26(2), 246-256